

ως Σύ ποι τώρα δέρνεται νύχια κι αύγη στόν υπνο. Και πόσες φορές πέρπατώντας στήν ήφειρα έρειπικα τοῦ. Τερού Βραχου, ήπου ολυκοκοιμούνται: έναν υπνο λυρικό, πόσες φορές δὲ μοῦ μίλησες γιὰ τὸ χτίσιμο τοῦ νέου Παρθενοῦ, ως γαληνή εἰδωλολάτρισσα! — Και σὰν συλλογίζουμαι δὲ' αὐτά, σὰν λογαριάζω δισκού σου χρωστῶ, δὲν κατορθώνω ποτέ μου νὰ πειτῶ πῶς Σὲ κατέγει: νεκρωμένη ὁ Τάφος. Γιατὶ θωρῷ Σε, καὶ ἀκούω Σε, καὶ ζῆς μέσα μου, θυμίζοντας κάπια πλαστήν ομορφη, ποὺ τὴν καλλύνουν χίλια μύρια μυστικά κι ἐπόκρυψα στολίδια, ποὺ τὴν χρυσώνουνται ἀσύγκριτα τῆς ἔρωτις; ἀντιφεγγισμάτα. Και θρυρῷ χρέος μου πρεπούμενο, ἀνάμεσα στὰ λόγια, ποὺ πλέκω γύρο τονομάσου, ἐνῶ σιγετρέμουνται πικροστάζονται τὰ χεῖλη, νὰ διαλεχήσω ξάστερα δὲ τοῦ χρωστῶ σὲ σέναν, ως ξεγελάστρα ἐλπίδα. Μὰ Σύ δὲ θά μ' ἀκούσῃς γιατὶ βρίσκεσαι στὸ λαγκάδι: τῆς 'Αρνητικῆς καὶ γιατὶ' εἶσαι βρειά μεθυσμένη ἀπ' τὸ ληπτομονοθότανο, τὸ πλανερὸ καὶ τὸ καρδιόφλογο.

Και τέλειωσε τὶς πανεπιστημιακές της σπουδὲς; ἡ ὄντειροτεράνωτη κάρη μὲ βραχιό διμιούργη παμψηφεί, δηπως λένε. Τὴν καρμάρωσε, μὲ τὸ δίκιο του κιόλας, δὲ Νουμᾶς σὰν ξεταξτάνε: καὶ θὰ θυμοῦνται βέβαια οἱ ἀναγγώστες του μὲ τὴν περίσσαια λόγια τῆς καρδιᾶς χαρέτησε τότε τὴν ξένα διδακτόρισσα. 'Αφήνω πιά πῶς κι αὐτοὶ οἱ σοφοὶ μου προφεσσόρεις τέχχοσαν θαράξοντας τὴν μοναδικὴν ξυπναδὰ κι ἔξιστην τῆς κάρης. Και θὰ βρεθῇ βέβαιης κανεὶς; νὰ μοῦ εἰπῆ—πῶς; δὲ θέξει ἵσως ἀδικο—πῶς ἔνα διπλωματικό φιλολογικῆς σκολῆς, ἃς εἰν' ἀκόμη καὶ μὲ ἀριστα παμψηφεί, δὲν εἶναι: καὶ τίποτε ξεχωριστός τίτλος. Μπορεῖ νὰ μὴν εἶναι, δὲν ξέρω, μὰ ξεχωριστές καὶ σπάνιες ἥσαν οἱ φιλολογικὲς σπουδὲς διπούκαμε ἡ ἀκριβής μου φιλανάδα. Γιατὶ' εἶχε ἡ ὄντειροπλέχτρα στραφῆ πρὸς τὰ δυνατά, τὰ αἰθερόπλαστα ἔργα τοῦ ἀλληγορικοῦ νοῦ δῆ: σκολαστικά, ἔχι καθὼς οἱ ξεσφοί σοφοί, ἀλλὰ μὲ διαύγεια καὶ μὲ ζωηρότητο αἰστημα τῆς Φύσης καὶ τῆς Ζωῆς. 'Αφήνω τὸ νοῦ τῆς; νὰ δρυπ ἀχαλίνωτος κι ὀργιαστικός πρὸς τὰ μέρη τῶν καλλιτεχνῶν, θερέτηνε μὲ τὴν διμεροσία τοῦ 'Ολύμπου καὶ ἔβλεπε μ' ὅλα τῆς τὰ αἰσθητήρια τὸ φέγγος τὸ ἀλληγορικὸ καὶ τὰ παλιὰ τὰ μεγαλεῖα. Και πρόσεχε πάντα στὴν ούσια καὶ μόνο τὴν ούσια τῆς ἀλληγορίας ώριούντης. Τὰ νεκροσαβανωμένα τὰ λεζείδια, τὴν ξέταση τῶν κειμένων χωρίς κανένα παλιμὸ ζωῆς κι ἀγάπης, τὴν χάριζε στοὺς χαύνους τοὺς δασκάλους καὶ στοὺς χλωμοὺς καλλιγερούς. Κ' ἐνῶ χαρότανε μεσ' τοὺς ἀπέραντους καὶ μαγευτικοὺς μπαζέδες τῆς ἀλληγορίας καὶ λατινικῆς φιλολογίας ἔκρουγε σύνωρα καὶ τὶς θύρες νεωτέρων παλατιῶν. 'Ο Γκαΐτε, ἡ Νίτζε, ὁ 'Ιψεν, ὁ Ηαυρπταν, ὁ Νελλίτε, ὁ Ρενάν, ὁ Τολστόν, ὁ Σολωμός καὶ ὁ Ψυγγρης ἥσαν πιὸ ἀγαπημένοι τῆς ἀπ' τοὺς νεωτέρους πεζοδρόμους τοῦ Καλοῦ καὶ εἶχε κυριολεγτικῶς χρυσοδεθῆ μαζὶ τους. Προσπαθοῦσε ἡ βαρύδροιρη ποὺ μᾶς διαβήκει πρὸς τοὺς κάμπους μὲ τὴν αἰώνια νύχτα, προσπαθοῦσε νὰ προσέξῃ ἀπ' ζερη σ' ζερη σ' ὅλους τῶν ὅλων καὶ τῶν ωραίων μορφῶν τοὺς διαλεχτοὺς ἔργατες. Και μὲ τὰ μάτια τῆς Σκέψης εἶχε διαβάσει λογῆς—λογῆς ἀρίφνητα ἔργα, στέχους καὶ πεζά, παλιὰ καὶ νέα. Μὰ περισσότερη ἀπὸ τὸ καθετὴ ἡ φιλοσοφία τὴν εἶχε τέλεια γητέψει. 'Ο 'Αριστοτέλης καὶ ὁ Κάντιος δὲν πιστεύωνται καμιὰ φορὰ ὡς τώρα νὰ βρέχουνται πιὸ ἀφωνιαμένη καὶ πιστὴ Ἐλληνίδα διαβάστρα. Εἶχε κιόλας τὰ σχέδια πολλῶν φιλοσοφικῶν μελετημάτων, ποὺ μὲ χρόνια καὶ καιρούς θὰ μᾶς χάριζε, ἔργων μὲ ξεχωρι-

στὴ, μὲ δική τους σφαγίδα, ποὺ νόμιζε πῶς δύσκολα θέσουνται. Ως τόσο ἔχουμε μερικὰ ἔργα της— δοκίμια καθὼς τὰ λέγεται— τυπωμένα. Κάτι ορχικά μεταφράσματα της στὸ Νουμᾶ, μερικὰ ωραιότερα ἀσθράκια κακλιλογικὰ στὴν διφημερίδα τῶν κυριῶν τῆς κ. Περιέν καὶ μιὰ μελέτη της σὲ ξεχωριστὸ φυλλαδικό μὲ τὸν τίτλο «Ιστορία καὶ Κριτική». Ο πεπομπούμενος δὲν τῇ ποιησει καὶ τῇ φιλοσοφίᾳ. Αὐτὰ εἶναι τὰ τυπωμένα. Εἶχε δύος γράψεις κι ἄλλα πολλὰ κ' εἶχε γράψεις καὶ τραγούδια.

Οι στίχοι της—διους τούλαχιστον θυμοῦμαι— διθυμισμένοι τεχνικά, μὲ καπιαν ἀνάλαφρη πνοὴ 'Ηπειρωτικοῦ τρχγουμδιοῦ, κλείουνται βαθύτατος αἰστημα γιορτιό πόνο, ἀλλὰ καὶ κάπιοι χρωματικέσσιου καὶ φέλουντις τὶς τρεμοφεγγιές ἀγνώστων ζωτρῶν καὶ τὰ χαῖδολογήματα λευκῶν χεριῶν. Μὰ καὶ τὰ πεζά της πολλὲς φορὲς εἶναι τραγούδια δίχως στίχους. Και θέθει λα πολὺ νὰ συμμαχέψῃ κανεὶς καὶ νὰ τυπώσῃ τὰ σκητισμένα χειρόγραφα τῆς ζωτικῆς τεχνίτρας. Θάκούγαμε τότε δόλοι μας τὰ κελαϊδίσματα τοῦ διαβατήριου πουλιοῦ καὶ τὴν ἀρμονία, τὴν Τευτονική, ποὺ κόπηκε στὰ πρῶτα πρῶτα πρωταρχία τῶν οευνρες posthumes, τί χάσαν τὰ γράμματα καὶ τὸ στερήθηκε μαζὶ τους καὶ Ἰδέα. Γιατὶ δὲν κλαίμε μόνο τὰ ωραῖα μάτια καὶ τὴν σκέψη τὴν βαθειά, ποὺ νέκρωσε δὲ θάνατος, κλαίμε σύνωρα καὶ τὴν στέρηση μιᾶς ὀπαδοῦ τῆς Γλωσσικῆς Ἰδέας, τῆς μεγάλης καὶ ἔθνοσώτερας Ἰδέας. Γιατὶ ἡ φωτισμένη 'Ηπειρωτικοῦ πατισμένη ἀπὸ τὰ μικρά της χρόνια τὸ μῆτος καὶ τὴν περιφρόνηση πρὸς τὴ Δασκαλοσύνη, δούλευε στὸν ἰδιο μὲ μᾶς; Ναὸς, δούλευε γιὰ τὴν πανώρα πλάστα τὴν ημέρα της Ζωῆς.

Τίτια ἥσουνα, ὁ Λάζουρχ, καθὼς παραπάνου μὲ ψυχὴ παραλυμένη Σὲ ζουγγάρωσια. Τέτια ἥσουνα καὶ Σὲ ζήλεψε ὁ μεθυστής δὲ Χάρος, ὁ ρόδο ποὺ γεννήθηκε μὲ τὴν δροσύλα. Και μὲ τειρηνικοὺς ρυθμοὺς, μὲ πλάνα κύμβαλη, Σὲ μάγεψε διαύρος δικούρας καὶ κρατεῖ Σε. 'Ο υπνος Σου λοιπὸν ἂς εἶναι ὑπνος 'Ηγησῶς. Και στὸν δισφοδέλον λειμῶνα, ποὺ Σὲ χαίρεται, ἀς μὴ Σὲ ζώνουν τὰ τριτοτάδα, ἀλλ' ἔς ζανοίγης ἀτέλειωτα καὶ μαχρυμένα πλάτια, οὔρανος ἀλληγορίων μὲ χρώματα περίλαμπρα.

Και στὴν κλωνόγυρη σιωπηλὴ ἴτικα καὶ στάρροσαλευτα κυπαρίσσια, ποὺ σκεπάζουνται τὸ κοιμητήριο Σου, ἀς τρχγουδοῦνται τὰ πουλιά καὶ ἀς λέν τους πόθους μιᾶς ωραίας καὶ λιγόχρονης ζωῆς. Κι ἀπ' τὸ χῶμα Σου—ποὺ ἀδρὰ τὸ πότισχν τὰ θλιβερὰ δάκρυα τῆς δόλιας μάννας σου—ἔς φυτρώσουν διμορφες μυρσινούλες, ποὺ καθεύδουν νὰ θυμίζῃ Σένανε.

Και σοῦ στέλνω καὶ ἔγω—αὐτοῦ στὴν μαρνήν 'Αγχρουσία, περεπούμενο στολίδι τοῦ τάφου Σου, κλωνές ἀγριοειδεῖς, φυτρωμένης ἀνάμεσα στὰ φεγγοβόλα ἔρειπικα τῆς Ολυμπίας. Και Σου στέλνω λουλούδια, κορφολογημένα ἀπὸ τάχαπημένα Σου ἀττικὰ ροδοτόπια, καὶ κάτασπρα κρινάκια, ραντισμένα ἀπὸ τὰ δάκρυα μου γιὰ τὸν ζωκιρο τὸν μᾶς ἀξέχαστης φιλαιναδας, συναγωνιστρας κι ἀδερφης. Κ' εἶναι τὰ δάκρυα μου—'Ωλιμένα, ωρμέ— θερμά, ἀγνά κι εἰλικρινή, ὁ Λάζουρχ, ποὺ σ' ἔδειξεν διαδραστός καὶ τώρα κλεῖ τὸ χῶμα.

ΝΙΚΟΣ Α. ΒΕΗΣ

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Τὸ γεροκομεῖο τοῦ Βασιλικοῦ— 'Η «Νέα Ήμέρα»—Γυμνοσάλαιγκας καὶ 'Αγτός

ΣΤΟ ΜΟΥΧΙΑΣΜΕΝΟ μεριδὸ τοῦ Βλάχου Κρεπετε τὰ δοθεῖ κάπια ταιριασμένη συντροφιὰ καὶ βρέθηκε τὸ μουσικό μναλὸ τοῦ Δαμβέρηγ κι ἔται μὲ τὸν θνητὸν διενθυτὴ καὶ μὲ τὸν ἀλλούν γραμματικό, τὸ Βασιλικὸ θέατρο μεταμορφώνται πιὰ σὲ ἀληθινό Γεροκομεῖο ποὺ βρίσκουνται ἀσύλιο σ' αὐτὸν οι εδονοτικοί. Μοδας καὶ οι φαλακοί 'Απόλλωνες τῆς Τέχνης.

Κι δύως δέν εἶται ἀξιο γιὰ τέτοια έλεσιν τύχη τὸ συφριανημένο Βασιλικό· κι δύως δὲν ἔθελε διαβατήρια μποροῦσε στὶς παρακάμπες τοῦ Παλατοῦ καὶ φρεγώνται γαλόνια καὶ παρθένηα εἶναι ἀπατάλληλα νὰ διοσουν καλές ουθονίες γιὰ τέτα ζητήματα καὶ γιὰ κάθις λογῆς ζητήματα. Κι ἔτοι δὲν τὰ πράματα ποὺ πηγάδουν ἀπὸ τὴν Αἴδην παραγουν κακό δρόμο νιὰ δὲν τὰ πρόσωπα ποὺ η Αἴδη διαλέγει γιὰ τὶς διάφορες θέσεις δάναι η Βλάχοι η Δαμβέρηγηδες.

ΚΡΙΝΟΝΓΑΣ ή 'Νέα Ήμέρα' τῆς Τεργέστης στὸ φύλλο τῆς 11/27 τοῦ 'Απρίλη τὸ βιβλίο τοῦ 'Ιδια 'Μαρτύρων καὶ ήρωων αἷμα ...' δημοσιεύει ἀρκετά κορύτια ἀπ' εὗτα καὶ τάξεις στοὺς ἀναγνωστας τῆς πῶς θὰ μεταφέρει στὰ κυριώτερα κεφάλαια, παρέχουσα τοιούτῳ τρέπω θέματα τάτην ἐκδεύλευσιν'. Στὸ ίδιο φύλλο τῆς: «Νέας Ήμέρας» (σελ. 4, στήλ. 3) ξαντυπώνεται ἀπὸ τὸ «Νουμᾶ» ἀλλαζειρικό τὸ κείμενο τοῦ διαγνωσμού ποὺ προκήρυξε δι Φωτιάδης γιὰ τὰναγνωστικὰ βιβλία καὶ ποὺ εκπιάζει τὸν ιαπωνικὸν Ρωμαϊκὴ φυμερίδα οὔτε καὶ τὸ ζενέφρε.

Αὐτὸ ποὺ ἔγινε στὶς 'Νέα Ήμέρα' εἶναι κάπως ἀξιοτημένο, ἀφοῦ καὶ τὰ μωρὰ πιὰ τὸ έρευνον πῶς ίσως σήμερα ἡ ἑτημεσιδή τῆς Τεργέστης γραφτότανε δόλη πέρα στὴν μπαλοσκομένη καθερεύουσα καὶ πολεμοῦσε συστηματικὰ τὴ ζωντανή Ρωμαϊκὴ γλώσσα.

'Η 'Νέα Ήμέρα' κρίνονταις τὸ διαγνωσμόν γιὰ τὰναγνωστικὰ ἀποφράνεται πῶς θὰ μᾶς γραιζουνται πίνακι δύο στὸν πέρα τὸν ζενέφρε, μιὰ γιὰ τὶς ἀνάγκες τοῦ νοῦ καὶ τοῦ λογικοῦ. Διηδ. μιὰ καθεμερινή καὶ μιὰ Κυριακάτικη. Λίγο πιλίδι καὶ διηθωματική τῆς θεωρίας τῆς, μιὰ δὲ βιάρτεις ἀφοῦ περιεδύεται σήμερα δύο γλώσσες, δια περαστατικά, καὶ στὶς ριλολογικὲς ζητήματα δέχτηκε μὲ προθυμία στὶς στήλες της: τὶς ἀνορίες τοῦ Α. Τενεκή της.

Τὶς ἀνορίες τοῦ Α. Τ. τὶς γράψιμε